

شرایط آب و هوایی مورد نیاز کشت و کار پسته:

علی تاج آبادی پور، عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات پسته کشور

تابستانهای گرم و طولانی:

احداث باغ پسته در مناطقی که تابستان های گرم و خشک طولانی دارند توصیه می گردد .

زمستانهای سرد و طولانی

احداث باغ پسته در مناطقی که زمستان سرد و طولانی دارند توصیه می گردد .

عرض جغرافیایی:

بطور کلی درختان پسته در عرض جغرافیایی ۲۴-۴۲ درجه شمالی قرار گرفته اند. اما کشت و پرورش درختان پسته ایران در عرض ۲۷-۳۷ درجه شمالی واقع شده است.

ارتفاع از سطح دریا:

درختان پسته عمدتاً در ارتفاع ۲۰۰۰-۹۰۰ متری از سطح دریا قرار گرفته اند. برای بعضی گونه ها ارتفاع مناسب ۳۰۰۰-۷۰۰ متر ذکر شده است. امروزه کشت و کار پسته در ارتفاعات پایین تر (۲۶۰ متر در شهرستان سرخس و ۴۰ متر در شهرستان گنبد) انجام گرفته و محصول مناسبی نیز تولید می نمایند.

درجه حرارت:

دمای مناسب برای کشت و پرورش درختان پسته در دامنه وسیعی قرار می گیرد، بطوریکه دمای ۴۵+ در تابستان و برودت ۲۰C- در زمستان را بخوبی تحمل می نماید. البته میزان مقاومت بر حسب مرحله رشد گیاه، سن گیاه، نوع رقم، وضعیت تغذیه و آبیاری متفاوت می باشد. پسته نسبت به سرمای دیررس بهاره حساس می باشد و دمای انجماد و حتی نزدیک به آن نیز خسارت فراوانی ایجاد می نماید. لازم به ذکر است میزان خسارت با توجه به مرحله رشد گیاه، نوع اندام گیاهی، زمان وقوع سرما و مدت زمان سرما و میزان برودت متفاوت می باشد. گرمای زودرس بهاره باعث از بین بردن گل و میوه در ابتدای فصل و گرمای بیش از حد در زمان مغز بستن و رشد مغز میوه باعث سقط جنین و افزایش درصد پوکی میوه می گردد.

بارندگی:

بارش باران در زمان گلدهی، رشد میوه، زمان رسیدن و برداشت محصول مشکل ساز می باشد. این مشکلات از طریق افزایش رطوبت نسبی محیط باغ، شستشوی کلاله و اختلال در پراکنش مناسب دانه گرده ایجاد می شود. مکان مناسب کشت پسته محلی است که از حدود **یک ماه قبل از فصل** برداشت و در **طی زمان برداشت بارندگی نداشته باشد** و محیط مساعد رشد عوامل قارچی ایجاد نشود.

رطوبت نسبی محیط :

از ایجاد باغ پسته در مناطقی که دارای رطوبت نسبی بالای ۷۰ درصد می باشند باید خودداری نمود. برای داشتن حداکثر محصول، میزان رطوبت نسبی در تابستان، بایستی کمتر از ۳۵٪ باشد، افزایش رطوبت نسبی در زمان **گلدهی و گرده افشانی** باعث کاهش بازده **گرده افشانی** و در نتیجه **کاهش** تشکیل میوه شده و در زمان **رسیدن** میوه باعث شیوع بیماریهای قارچی و از جمله افزایش آلودگی محصول به آفلاتوکسین می گردد بطور کلی وجود **تابستانهای گرم و خشک و طولانی و زمستانهای سرد و معتدل** از جمله عوامل محیطی مناسب جهت کاشت پسته می باشد.

نیاز سرمایی :

درختان پسته همانند سایر درختان میوه خزان دار جهت توسعه و تکمیل رشد جوانه ها، احتیاج به حداقل تعداد ساعات سرمایی معینی با دمای کمتر از ۷C در طول دوره خواب زمستانی دارند. این تعداد ساعات سرمایی مورد نیاز در ارقام مختلف متفاوت می باشد. کرین نیاز سرمایی رقم کرمان را ۱۰۰۰ ساعت ذکر کرده است. نیاز سرمایی ارقام پسته ایران حدود ۱۰۰۰-۶۰۰ ساعت متفاوت می باشد. عدم تامین نیاز سرمایی درختان پسته باعث تاخیر در گلدهی، گلدهی نامنظم، کاهش تعداد برگچه های برگ، تولید برگهای ساده و غیرطبیعی و گلدهی روی شاخه های رشد فصل جاری بصورت انتهایی و جانی می شود.

باد :

وجود بادهای ملایم با سرعت حدود ۱۰ km/h در زمان گلدهی الزامی است ولی بادهای گرم و خشک، طوفانی و همراه با گرد و خاک مشکل ساز می باشند. وزش بادهای تند و شدید در زمان پیوند و نیز در تربیت نهالهای جوان تاثیر نامطلوبی می گذارد. وزش بادهای تند و طوفانی در طول دوره رشد میوه نیز باعث ریزش میوه ها قبل از مغز بستن و حتی در زمان رسیدن میوه نیز می گردد.

بطور کلی شاخصهای اقلیمی مناسب ، قابل تحمل و نامناسب پسته به شرح جدول زیر میباشد :

شاخص	واحد	مناسب	قابل تحمل	نامناسب
عرض جغرافیایی	درجه	۲۷-۳۷ درجه شمالی	-	-
ارتفاع از سطح دریا	متر	۹۰۰-۱۸۰۰	۲۲۰۰-۱۸۰۰ و ۹۰۰-	کمتر از ۲۰۰ و بیش از ۲۲۰۰
نیاز سرمایی	ساعت	۱۰۰۰ ساعت بین صفر تا ۷ درجه سانتیگراد	۷۰۰ ساعت	کمتر از ۶۰۰ ساعت
دمای محیط در فصل رشد	درجه سانتیگراد	۲۵-۳۵	۲۰-۲۴ و ۳۶-۴۲	کمتر از ۲۰ و بیشتر از ۴۲
دمای محیط در زمان گرده افشانی	درجه سانتیگراد	۱۶-۲۲	۱۰-۱۵ و ۲۳-۳۰	کمتر از ۱۰ و بیشتر از ۳۰
رطوبت محیط در فصل رشد	درصد	۲۵-۳۵	۳۶-۶۰	بیش از ۶۰
رطوبت محیط در زمان گرده افشانی	درصد	۳۵-۵۰	۲۵-۳۴ و ۵۱-۶۵	بیش از ۷۰